

Referat fra 2. møde Luftvisionens EU reguleringsgruppe, d. 5. oktober 2020

Mødet blev gennemført over skype med deltagelse fra:

Anne Marie Zinck, MFVM, Søren Bukh Svenningsen, Dansk Miljøteknologi, Kjeld Vang, DAPO, Morten Løber, DI, Valdemar Ehlers, Danske Maritime, Per Winther Christensen, Danske Rederier, Katja Asmussen, MFVM, Heidi Ravnborg, MFVM, Erik Nikolai Lerche, MST, Ditte Kristensen, MST, Niels Henrik Mortensen, MST, Martin Schneekloth, EU-Kommissionen/DG-miljø og Signe Sonne-Holm, Luftvisionens sekretariat.

Dagsorden for mødet:

1. Godkendelse af dagsorden for mødet
2. EU's arbejde med ren luft v/ Martin Schneekloth, DG Env. EU Kommissionen
3. IE-direktivet v/Kristine Raunkjær Stubdrup, Miljø og Erhverv, DEP. (punktet udgik)
4. Status for EU-transportområdet - RDE og forventninger til post euro 6 v/Katja Asmussen, Miljø og Erhverv, Dep.
5. Status på dansk implementering af NEC-direktivet v/ Heidi Ravnborg, Miljø og Erhverv, Dep
6. Status på Luftkvalitetsdirektivet v/ Heidi Ravnborg, Miljø og Erhverv, Dep
7. Status på arbejdet med VERA-ordningen v/ Erik Nikolaj Lerche Christiansen, MST
8. Evt.

Ad. 1:

Dagsordenen blev godkendt.

Gruppen opfordres til at byde ind med eventuelle rettelselser til retsaktoversigten, der kan sendes til enten Signe Sonne-Holm eller Anne Marie Zinck.

Ad. 2 (se også de vedhæftede slides fra oplægget):

Martin Schneekloth sidder i den enhed i Kommissionen, der har ansvaret for ren luft-dagsordenen. Han var inviteret til at give et overblik over luftlovgivningsrammen i EU (Vedlagt præsentation).

Med New Green Deal (NGD) har kommissionen initieret en ny vækststrategi for EU, der sætter grønne investeringer i centrum. NGD nyder stor opbakning fra hele Kommissionen, og det bliver en vigtig drivkraft for miljøpolitikken i denne kommissionsperiode.

Grundlæggende burde NGD give mere vind i sejlene for producenter af miljøteknologi; herunder danske producenter af ren luft politik.

Vigtige kommende politiske tiltag på Luftområdet:

- Den 2. Clean Air Outlook er ved at blive planlagt. Vigtigt instrument til at give en opdateret viden om status på luftområdet og til at skabe opbakning til initiativer på luftområdet.
- Zero Pollution Action Plan: Planlagt til Q1 2021. Et af de store initiativer. Stammer fra Zero Pollution Ambition fra NGD.
- AAQD (Ambient Air Quality Directive): Der er stadig overskridelser af luftkvalitetsstandarderne i mange medlemsstater, og Kommissionen skubber på for at opnå fuld implementering. Det sker bl.a. ved at indlede traktatkrænkelssager mod de medlemsstater, der halter efter.

- Fitnessstjek af AAQD: Viste at luftkvalitetsdirektiverne er formålstjenstlige, og standarderne har været nyttige og delvist effektive i forhold til at mindste luftforureningen. Som opfølgning herpå vil Kommissionen fremlægge et forslag om at styrke de lovmæssige hjemler, og derved hjælpe de lokale myndigheder for at sikre ren luft.

Medlemsstaterne er nået fint i mål med NEC direktivets 2010-forpligtelser, men mange er fortsat bagud på forpligtelserne for 2020 og 2030. Mange medlemsstater vil få svært ved at overholde 2020-udledningslofterne. I 2030 ser det på baggrund af det nuværende datagrundlag ud til, at flertallet af medlemsstater vil være bagud.

DG-miljø er ved at forsøge at opstarte en Clean Tech Air Hub. Inspireret af Luftvisionen skal den samle industrien, finansieringsinstitutioner og Kommissionen for at undersøge udfordringer og barrierer for at få ny teknologi udviklet og promoveret. Hvis klyngen bliver iværksat, er planen foreløbig at opstarte med et pilotprojekt om brændeovne og relaterede reduktions-teknologier.

Spørgsmål og kommentarer:

- Martin Schneekloth blev gjort opmærksom på det fyrtårnsprojekt, der kører lige nu i Århus, og som netop beskæftiger sig med reduktion af emissioner fra brændeovnsfyring.
- Revisionen af luftkvalitetsdirektiverne vil blive tænkt sammen i en pakke. Det vil blive en del af Zero Pollution Action Plan, der forventeligt kommer næste år.
- Black carbon (sod) reguleres ikke under NEC-direktivet, udover gennem et rapporteringskrav, hvis oplysninger haves herom, men der er enighed om, at black carbon er et vigtigt emne. I første omgang vil man nok se på det internationalt i forbindelse med gennemsynet af UNECE's luftkonvention i 2022, men strammere luftlovgivningskrav vedrørende black carbon er ikke planlagt - kunne eventuelt blive diskuteret i forbindelse med midtvejsevalueringen af NEC-direktivet i 2025.
- Kommissionen arbejder lige nu internt på en meddelelse om en metanstrategi (er lige vedtaget i Kommissionen - https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/eu_methane_strategy.pdf)

Ad. 4:

Kommissionen har opgraderet sit CO₂ mål, og det vil kunne mærkes i transportsektoren.

Der kører på nuværende tidspunkt flere strategier (Sustainable Smart Mobility og Stepping Up Europe 2030) hvor MFVM spiller ind med vigtigheden af også at indtænke luft og støj.

Der pågår også en revision af reglerne omkring måling ved virkelig kørsel. Fra dansk side arbejdes der på en løbende skærpelse af reglerne.

Der er dialog om ny Euro 7 norm, der forventeligt fremsættes i juni 2021 og som pt er i offentlig høring:

<https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12313-Development-of-Euro-7-emission-standards-for-cars-vans-lorries-and-buses/public-consultation>

Ad. 5:

Kommissionen er i gang med at kigge på den nationale implementering af luft-direktiverne. Danmark indsendte første nationale program for luftkvalitet i maj 2019. Danmark var blandt det mindretal af

medlemsstater, der meldte ind i tide, og lige nu er det primært indhentning af de resterende programmer, som Kommissionen fokuserer på. Kommissionen havde ros til Danmark bl.a. fordi der arbejdes med usikkerheder. Usikkerheden indregnes uden at det fører til handlingslammelse.

Ikke desto mindre har Danmark arbejdet med at forbedre emissionsopgørelserne på partikler fordi usikkerheden her var meget stor. Man har nu et bedre datagrundlag på emissionsfaktorer, og DCE har trukket oplysninger fra BBR om, hvor mange brændeovne der står i landet. Der er også indkommet data fra skorstensfejerne. Også på ammoniakområdet er der blevet foretaget forbedringer af datagrundlaget.

Danmark har fået en åbningsskrivelse omkring implementeringen i dansk lov. Åbningsskrivelsen gik på to bestemmelser omkring relevansvurdering samt et juridisk spørgsmål om, hvordan man kan pålægge straf. Danmark har afgivet svar til Kommissionen, og afventer nu en tilbagemelding.

Mht. selve reduktionsmålene ved vi først i februar 2022, om vi er kommet i hus med NEC-direktivets 2020-forpligtelser, hvor tallene er indsamlede og skal indberettes.

Overvågningspunkter er indsendt til økosystemovervågningen, og der var ikke særlige danske opmærksomhedspunkter. Den generelle feedback fra Kommissionen handlede om, at der indenfor de forskellige kategorier er stor forskel på hvor mange målepunkter, der er kommet ind samt hvor anvendelig den indmeldte data er. Der er behov for at blive skarpere på, hvad der skal overvåges og hvordan. Umiddelbart er det en idé at kigge mere på naturtyper, der er underrepræsenterede, og hvor man kan se en effekt, for på nuværende tidspunkt er den indmeldte data meget spredt. Formålet med økosystemovervågningen er at opnå et vidensgrundlag for at kunne opnå det langsigtede mål om at luftforureningen ikke skal have skadelige konsekvenser sundhed og miljø.

Ad. 6:

I foråret blev der vedtaget rådskonklusioner som respons på EU-kommissionens fitness tjek af luftkvalitetsdirektivet.

Medlemsstaterne og Rådet byder intentionen om at nærme sig WHO's grænseværdier for luftkvalitet velkommen, og er positive over for mulighed for forbedrede håndhævelsesmuligheder. Konklusionerne er tidligere sendt rundt i kredsen.

Danmark afventer udkastet til et revideret Luftkvalitetsdirektiv samt en Zero Pollution Action Plan.

Ad. 7:

VERA: Verifikationsordningen oprettet mellem Danmark, Holland og Tyskland. Holland står for administrationen af ordningen i øjeblikket. Værtsskabet går på tur mellem medlemslandene.

Teknologiproducenter har siden opstarten af VERA været utilfredse med, hvor dyrt det er at teste teknologier, og at der er udfordringer med gensidig anerkendelse af de tests, der er udført.

Det er fortsat kun danske teknologiproducenter, der har fået lavet en VERA verifikation, og der er udfordringer for branchen med at sælge deres udstyr andre steder end i Danmark, efter de har testet.

I EU er ETV pilotprojektet nu afsluttet og landbrugsområdet planlægges optaget i EU ETV ordningen. Det er derfor nu muligt, at integrere VERA med ETV-ordningen. Dette vil dog ikke ændre på, at der er

omkostninger forbundet med test og verifikation. Da EU ETV ordningen inkluderer flere EU lande, må det forventes, at en evt. integration langt hen ad vejen vil løse op for problemet med den manglende gensidig anerkendelse. Men der kan stadig være udfordringer med, at medlemslandene har forskellige regler for godkendelse af husdyrbrug og krav om anvendelse af miljøteknologi uanset om teknologien er dokumenteret eller ej.

Spørgsmål og kommentarer:

- Ifølge DI findes nyere og bedre teknologier på markedet, men holdes ude fordi det er svært og tungt at komme igennem med en VERA verifikation. Men det er en svær problematik at komme omkring fordi effekterne skal verificeres. Der skal være et ensartet dokumentationsgrundlag. MUDP kan støtte tests, og landbrugets fonde støtter også verificeringer.
- Markedet er kendetegnet af mange små virksomheder – både kunder og producenter – og de kan ikke bære omkostningen til verifikation. Derfor er det vigtigt at udvikle tilskudsordninger, så den nødvendige dokumentation kan leveres. Der er et helt særligt behov her, der burde blive dækket af de mange tilskudsordninger indenfor landbrug. Der opfordres til, at den tanke bringes videre i EU. Måske kunne den danske CAP strategiske plan være et område, hvor det kan løftes. De nationale strategier skal laves nu, og det kunne være et sted at tage emnet op.

Det blev nævnt, om der skal laves en særskilt opfølgning på problematikken omkring VERA, men der var ingen umiddelbar opbakning fra gruppen.

Ad. 8:

Der indkaldes til nyt møde ultimo februar 2020

Clean Air Outlook udkommer forhåbentlig i sidste kvartal 2020, mens Zero Pollution Action Plan først er planlagt til at blive offentliggjort i Q1 næste år.